

Samenvatting

De VNG heeft een nieuwe Modelverordening Huisvesting Onderwijs uitgebracht. De gemeente Maastricht volgt deze modelverordeningen van de VNG. Hiernaast is in december 2019 het Integraal Huisvestingplan Kindcentra door de raad vastgesteld met daarin afspraken en uitgangspunten die nog niet in de Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting 2017 zijn verwerkt.

Beide genoemde ontwikkelingen vragen om het aanpassen van de vigerende verordening.

Beslispunten

1. De aangepaste Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Maastricht 2021 ter vaststelling voorleggen aan de raad.
2. Intrekken van de Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting Maastricht 2017.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 14 september 2021:

Conform.

1. Aanleiding

De VNG heeft een nieuwe modelverordening huisvesting onderwijs aangereikt. De gemeente Maastricht volgt steeds deze modelverordening om haar beleid te actualiseren. In deze gewijzigde modelverordening is een aantal eerdere wetwijzigingen verwerkt: de profielen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, de aanpassing van de categorieën in het speciaal onderwijs en het afschaffen van de gewichtenregeling. Verder is een aantal formuleringen en toelichtingen duidelijker opgeschreven. Ook zijn de nieuwe normbedragen voor onderwijshuisvesting opgenomen.

In het IHP van 2016 zijn de eerste stadsbrede huurafspraken gemaakt voor kinderopvangorganisaties in basisscholen, destijds in het kader van de harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang en de wens om een stadsbrede spreiding van Kindcentra te realiseren.

In dat IHP is opgenomen dat deze huurafspraken elke vijf jaar geactualiseerd worden. Dat is nu gebeurd door bureau Sygma in overleg met de stuurgroep Kindcentra.

In december 2019 is het geactualiseerde Integraal Huisvestingsplan Kindcentra Maastricht (IHP) door de raad vastgesteld, waarin o.a. nieuwe normbedragen met de schoolbesturen overeengekomen zijn. In de nu voorliggende verordening zijn de afspraken uit het IHP en de overeengekomen normbedragen opgenomen ten dienste van de realisatie van het IHP.

2. Context

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. Gemeenten dragen de kosten van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding, daarvoor ontvangen zij geld via het gemeentefonds. Door middel van een gemeentelijke verordening wordt dit geld verdeeld en worden proces- en kwaliteitsafspraken gemaakt.

Als gevolg van rijksbeleid veranderden per 1-1-2015 de verantwoordelijkheden van gemeenten en schoolbesturen ten aanzien van onderwijshuisvesting. Schoolbesturen ontvangen sindsdien van het Rijk de middelen voor onderhoud en exploitatie.

Dientengevolge is in het najaar 2014 de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (hierna te noemen: VVHO) van de gemeente Maastricht aangepast conform de Modelverordening van de VNG. Bij de behandeling van het Raadsvoorstel IHP in februari 2016, zijn als bijlage de gewijzigde normbedragen in die verordening door de raad vastgesteld.

Vervolgens is in 2017 de Verordening aangepast conform Modelverordening van de VNG en is in 2019 het IHP Kindcentra geactualiseerd.

Nu ligt er een nieuwe modelverordening van de VNG voor, welke de gemeente Maastricht overneemt en actualiseert met de afspraken gemaakt met schoolbesturen in 2019.

Met het aanpassen van de vigerende verordening onderwijshuisvesting 2017 worden actuele onderwijsontwikkelingen en afspraken in het IHP wettelijk in de verordening vastgelegd. Zo ook de stadsbrede huurafspraken van kinderopvangorganisaties in Kindcentra. De gemeente investeert bij nieuwbouw en renovatie van Kindcentra mee voor het huisvesten van kinderopvangorganisaties. De huur die zij betalen aan de schoolbesturen (juridisch eigenaar), wordt vanwege de aantoonbaar gemaakte extra kosten van de gemeente, door de schoolbesturen afgedragen ter dekking van deze investering (art. 27 en 29 en Bijlage IV- i).

In 2020 heeft Minister Arie Slob (Onderwijs) de voorstellen tot wetwijziging op het gebied van onderwijshuisvesting overgenomen van de PO-Raad, VO-raad en Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Hiermee wordt het voor gemeenten verplicht een meerjarig Integraal Huisvestingsplan (IHP) te ontwikkelen. Gemeenten werken hierbij nauw samen met schoolbesturen. In deze wet wordt opgenomen dat renovatie een volwaardig alternatief voor nieuwbouw wordt. Vooruitlopend op deze voorgenomen wetwijziging is het opstellen van een IHP, en alle bijbehorende verplichtingen en afspraken, vastgelegd in de gewijzigde Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Maastricht 2021.

3. Gewenste situatie

De VVHO 2021 ter vaststelling voorleggen aan de raad en intrekken van de Verordening van 2017.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De VVHO is leidend en maatgevend voor de realisatie van (vervangende) nieuwbouwprojecten, uitbreidingen en renovaties van kindcentra (basisonderwijs en kinderopvang) en schoolgebouwen (voortgezet en speciaal onderwijs).

In de verordening zijn afspraken over verduurzaming van onderwijsgebouwen zoals BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen) en het realiseren van een gezond binnenklimaat zoals het Programma van Eisen Frisse Scholen (incl. ventilatie schoolgebouwen) opgenomen.

Bij de nieuwbouwprojecten Kindcentra wordt de raad, conform bij vaststelling van het IHP aangenomen motie, een businesscase voorgelegd waarin zowel BENG als ENG wordt berekend.

5. Effect op de openbare ruimte

Bij de realisatie van nieuwbouw Kindcentra en locaties voor Voortgezet Onderwijs (inclusief alle speciaal onderwijs) wordt meebewogen met de demografische ontwikkeling in de stad. Daarbij heeft vooral de ontgroening de afgelopen jaren voor veel leegstand in schoolgebouwen gezorgd die een negatief financieel effect heeft op de exploitatie van schoolgebouwen door schoolbesturen.

Nieuwbouw van scholen betekent daarom meestal samenvoegen van twee of meerdere locaties, een nieuwe locatiekeuze, inpassen in de buurt en afstemmen met natuur en milieu en sportvoorzieningen, nieuwe parkeervoorzieningen en fietsroutes.

Tegelijk bieden de aan het onderwijs onttrokken schoolgebouwen ruimte voor herbestemming of voor sloop en herinrichting van het gebied.

Conform Collegevoorstel dd. 23-2-21 en Raadsvoorstel 19-2021 inzake Bewegvriendelijk Maastricht wordt ingezet op het creëren van een beweegvriendelijke en groene omgeving bij de Integrale Kindcentra en Voortgezet Onderwijslocaties.

6. Personeel en organisatie

N.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

Er worden met deze gewijzigde VVHO bijgestelde normbedragen vastgesteld voor zowel (vervangende) nieuwbouw, als uitbreidingen en renovaties van onderwijsvoorzieningen, conform de Modelverordening van de VNG en de in 2019 gemaakte afspraken met schoolbesturen primair onderwijs (IHP).

De vergoeding die de gemeente via de algemene uitkering ontvangt voor het bekostigen van de voorzieningen in de huisvesting is niet direct gerelateerd aan de normbedragen. Er zijn diverse andere indicatoren waarop de algemene uitkering is gebaseerd.

De raad heeft in 2019 98 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het realiseren van een inhaalslag schoolgebouwen (prijspeil 2019). Die inhaalslag wordt samen met de schoolbesturen en kindpartners gepland en begroot via op te stellen Integrale Huisvestingsplannen. Het IHP voor het Primair Onderwijs is in 2019 geactualiseerd. Het eerste IHP Voortgezet Onderwijs wordt begin 2022 ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

De gemeente heeft geen zorgplicht huisvesting voor kinderopvang. In het kader van de vorming van Kindcentra 0-13 wordt er bij nieuwbouw en renovatie wel voor geïnvesteerd in de huisvesting van de kinderopvang.

Via de nieuwe stadsbrede huuraafspraken met schoolbesturen en huurder kinderopvang en de afdracht van de geïnde huur wordt deze voorinvestering terugontvangen. Lopende overeenkomsten worden niet gewijzigd.

9. Aanbestedingen

In de VVHO is opgenomen dat alle aanbestedingen moeten voldoen aan het gemeentelijk inkoopbeleid. Daarmee wordt ook voldaan aan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (PIANO duurzaamheidscriteria) waardoor ook circulair inkopen en Natuur inclusief bouwen als uitgangspunt dient voor de huisvesting onderwijs bij zowel nieuwbouw als renovatie van schoolgebouwen.

10. Participatie tot heden

Er is Op Overeenstemming Gericht Overleg gevoerd met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties. Voor primair onderwijs en de kinderopvang via de stuurgroep Kindcentra. Voor het voortgezet onderwijs via de Stuurgroep IHP VO.

Met het voortgezet onderwijs (LVO) is nog geen overeenstemming bereikt. LVO stelt momenteel stichting breed een strategisch huisvestingsplan op. Nadere financiële afspraken met de gemeente Maastricht zullen worden opgenomen in het IHP VO dat in 2022 ter vaststelling aan de raad zal worden voorgelegd, met indien nodig een wijzigingsvoorstel voor normbedragen in onderhavige verordening.

11. Voorstel

1. De aangepaste Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Maastricht 2021 ter vaststelling voorleggen aan de raad.
2. Intrekken van de Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting Maastricht 2017.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Jaarlijks kunnen de besturen van basis- en speciaal en voortgezet onderwijs voor voorzieningen in de huisvesting (nieuwbouw, uitbreiding, renovatie, herstel constructiefout, herstelschade) aanvragen bij de gemeente indienen om daarvoor bekostiging door de gemeente te ontvangen.

De procedure hiervoor wijzigt niet. Vanaf 1 oktober 2021 worden aanvragen getoetst aan de 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Maastricht 2021' en behoudt de gemeente dezelfde verantwoordelijkheden.